

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

GİYİM ÜRETİM TEKNOLOJİSİ

ERKEK CEKETİ DİKİMİ II

ANKARA 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ- 1	3
1. ERKEK CEKETİ KESİMİ.....	3
1.1. Model Analizi	3
1.2. Erkek Ceket Kesim İşlemleri	7
1.2.1. Kumaşı Biçkiye Hazırlama	7
1.2.2. Erkek Ceket Kalıbını Kumaşa Yerleştirme İşlemleri	8
UYGULAMA FAALİYETİ	9
1.2.3. Erkek Ceket Kesim İşlemleri.....	13
UYGULAMA FAALİYETİ	13
2. ERKEK CEKETİ DİKİM ÖNCESİ HAZIRLIK İŞLEMLERİ	15
2.1. Erkek Ceket 1. Prova –Kontrol İşlemleri.....	15
2.1.1. Erkek Ceketini Provaya Hazırlama.....	15
UYGULAMA FAALİYETİ	18
UYGULAMA FAALİYETİ	20
2.2. Cekte Kullanılan Tela Çeşitleri	21
2.3. Tela Seçimini Etkileyen Faktörler	22
2.4. Tela Kesim İşlemleri.....	22
UYGULAMA FAALİYETİ	23
UYGULAMA FAALİYETİ	24
UYGULAMA FAALİYETİ	26
UYGULAMA FAALİYETİ	28
UYGULAMA FAALİYETİ	31
MODÜL DEĞERLENDİRME	34
DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ	35
KAYNAKLAR.....	36

AÇIKLAMALAR

KOD	542TGD125
ALAN	Giyim Üretim Teknolojisi
DAL/MESLEK	Erkek Terziliği
MODÜLÜN ADI	Erkek Ceket Dikimi II
MODÜLÜN TANIMI	Erkek ceket kesimi ve dikim öncesi hazırlık işlemlerinin anlatıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	“Erkek Ceket Dikimi I” modülünü başarmış olmak
YETERLİK	Erkek ceket dikmek
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Uygun ortam sağlandığında tekniğe uygun erkek ceket kesimi ve dikim öncesi hazırlık işlemlerini yapabileceksiniz. Amaçlar 1. Erkek ceket model analizi yapabileceksiniz. 2. Erkek ceket kesim işlemlerini yapabileceksiniz. 3. Erkek ceket prova işlemlerini yapabileceksiniz. 4. Erkek ceket telalama işlemlerini yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Kumaş, makas, kalıp, toplu iğne, çizgi taşı, ütü, ölçü tablosu, mezura, tela, ayna, masa
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Modül sonunda, kazandığınız bilgi ve becerileri belirlemek amacıyla, öğretmeniniz tarafından hazırlanacak ölçme aracıyla değerlendirileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Ceket erkek giyiminde önemli bir yer tutmaktadır. Teknolojik gelişmelerle günümüzde ceket üretimi, konfeksiyon ile sağlanmaktadır. Ancak, model, kumaş kalitesi ve vücut özelliği, ısmarlama giyimi ön plana almaktadır.

Bu modülde, erkek giyiminin bir çeşidi olan “Erkek ceket dikimi” ile ilgili bilgiler verilecektir. Modülde erkek ceket dikimi için model analizi, kumaşı biçkiye hazırlama, ceket kesimi, prova ve telalama işlemleri anlatılmaktadır.

Bu modülde verilen bilgiler, sektörle iş birliği içinde hazırlanmıştır. Alacağınız bu modül eğitimi ile erkek ceket üretimi becerisi geliştirerek terzilik mesleği alanında çalışabilir, kendinize iş yerini açabilir, evde ceket dikimi siparişleri alarak aile bütçesine katkıda bulunabilirsiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 1

AMAÇ

Bu faaliyette verilen bilgiler doğrultusunda, uygun ortam sağlandığında erkek ceketi kumaş kesimini tekniğine uygun olarak yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Erkek ceketi üretimi yapan bir işletmeye giderek erkek ceketi modelini inceleyiniz. Modeli analiz ediniz. İncelediğiniz modelin kesim işlemlerini gözlemleyiniz. Gözlem aşamasında aşağıdaki işlem basamaklarına dikkat ediniz:

- Erkek ceketi kumaşını kesime hazırlama
- Erkek ceketi kalıplarını kumaşa yerleştirme veya kumaş üzerine doğrudan çizim yapma
- Kesim öncesi kumaş üzerinde yapılan işaretlemeler
- Erkek ceketi kesiminde dikkat edilen noktalar

Sektörde yaptığınız araştırmanın sonuçlarını sınıfta arkadaşlarınız ile paylaşınız. Arkadaşlarınızın araştırmalarının sonuçları ile sizinkini karşılaştırınız. Ortak yönleri ve farklılıkları sebepleri ile tartışınız.

1. ERKEK CEKETİ KESİMİ

1.1. Model Analizi

Model analizi; ilgili detayların ve teknik bilgilerin tanımlanmasını kapsamaktadır.

Bu modülde erkek ceketi model analiz örnekleri aşağıda verilmiştir.

Erkek Ceketi Model Analizi - Örnek 1

Ürün Resmi	Model Analizi
	<ul style="list-style-type: none">➤ Mono (Tek sıra düğmeli)➤ Erkek yaka➤ Yaka genişliği = 8.5 cm➤ Yaka açıklığı = 33 cm➤ Ön etek ucu yuvarlak➤ 3 ilikli➤ 3 düğmeli➤ Peto cepli➤ Kapaklı ilik cepli
	<ul style="list-style-type: none">➤ Kol kapalı yırtmaçlı➤ 3 düğmeli

- Ceket iki ön bedeni içinde korfa cepli
- Sol ön beden içinde kalem cepli
- Sol ön beden içinde kibrit cepli

Erkek Ceketi Model Analizi - Örnek 2

Ürün Resmi	Model Analizi
	<ul style="list-style-type: none">➤ Kruvaze (Çift sıra düğmeli)➤ Erkek yaka sivri uçlu➤ Yaka genişliği =10 cm➤ Yaka açıklığı = 54 cm➤ Yaka kenarı punto dikişli➤ 1 ilikli➤ 6 düğmeli➤ Peto cepli➤ Kapaklı ilik cepli➤ Kol kapalı yırtmaçlı➤ 3 düğmeli

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ceket iki ön bedeni içinde korfa cepli ➤ Sol ön beden içinde kalem cepli ➤ Sol ön beden içinde kibrit cepli
<p>➤ Ölçüler</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Beden = 50 cm ➤ Arka bel (arka uz.) = 45 cm ➤ Boy = 75 cm ➤ Sırt genişliği = 22 cm ➤ Ön omuz = 16 cm

Erkek Ceket Model Analizi - Örnek 3

Ürün Resmi	Model Analizi
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kruvaze (Çift sıra düğmeli) ➤ Erkek yaka mostrası parlak kumaştan ➤ Yaka genişliği = 9 cm ➤ Yaka açıklığı = 55 cm ➤ 1 ilikli ➤ 2 düğmeli ➤ Peto cepli ➤ Kapaklı ilik cepli ➤ Kol kapalı yırtmaçlı 3 düğmeli ➤ Ceket iki ön bedeni içinde korfa cepli ➤ Sol ön beden içinde kalem cepli ➤ Sol ön beden içinde kibrit cepli

1.2. Erkek Ceketİ Kesim İşlemleri

1.2.1. Kumaşı Biçkiye Hazırlama

Kumaşlar dikim sırasında ve dikim sonrasında nemli ütülenme sonucunda çeker. Bazı kumaşların da dokuma özellikleri düzgün değildir. Bu nedenle kesime başlamadan önce kumaşı biçkiye hazırlamak gerekir.

Kumaşlar biçkiye;

- Islatılarak,
- Islak bezle ütülenerek,
- Kumaş doğrudan ütülenerek,
- Kumaş eğrilikleri iplik çekilerek veya cetvelle çizilerek hazırlanır.

Erkek ceketİ dikiminde genellikle telalar ıslatılarak, astarlar doğrudan ütülenerek, ceketlik kumaşlar ise ıslak bezle ütülenerek kesime hazır hâle getirilir.

➤ **Islatarak Hazırlama**

- Kumaş su dolu kaba batırılır. Kumaşın her tarafının su çekmesi sağlanır.
- Bir süre kumaş suda bırakılır.
- Kumaş sudan çıkarılır. Sıkılmadan esnemeyecek şekilde asılır.
- Nemli iken tersinden boy ipliği yönünde ütülenir.
 - Boyası çıkmayan ve renkleri birbirini boyamayan pamuklu ve keten kumaşlar ıslatılarak biçkiye hazırlanır.

➤ **Islak Bezle Ütüleme**

- Kumaş çift kat olarak tersinden ütü masasına yayılır.
- Ütü bezi ıslatılarak sıkılır.
- Ütü bezi kumaş üzerine yayılır.
- Kumaş, boy iplik yönünde ütü bezi kuruyana kadar ütülenir.
 - Ütüleme işleminde, ütü bezinin kuruması için ütü aynı noktada tutulmamalıdır. Aksi takdirde kumaş parlar.
 - Yünlü ve yıkanmayan keten kumaşlar nemli bezle ütülenerek biçkiye hazırlanır.
 - Bazı yünlü kumaşların dikimde kabarma yapmaması için üzerine su serpilir ve bu kumaşlar nemlendirilir. Nemi iğerisine iyice alıp çekme özelliğini tamamlayana kadar poşet içerisinde buz dolabında 1-2 gün bekletilir. Daha sonra buzdolabından çıkarılan kumaş ütülenir.

➤ **Kumaşı Doğrudan Ütöleme**

- Kumaş ütö masasına yayılır.
- Ütö sıcaklığı kumaşın cinsine göre ayarlanır.
 - Ütö sıcaklığı kumaşın bir köşesinde denir.
 - Kumaş boy iplik yönünde tersinden ütölenir.
 - Tabii ipekli ve naylon cinsi kumaşlar ıslak bezle ütölenmeyeceğinden doğrudan ütölenerek buruşuklukları giderilir. Üzerinde baskı deseni bulunan kumaşlar, simli ve kabartma kumaşlar tersinden, kızgın olmayan ütö ile ütölenir.

1.2.2. Erkek Ceket Kalıbını Kumaşa Yerleştirme İşlemleri

Erkek ceket kesimi; ceket kalıpları kumaşa yerleştirilerek veya ölçölere göre kumaş üzerine doğrudan ceket çizimi ile yapılabilir. Her iki yöntemle erkek ceket kesimi bu modölde uygulama faaliyetinde anlatılmaktadır.

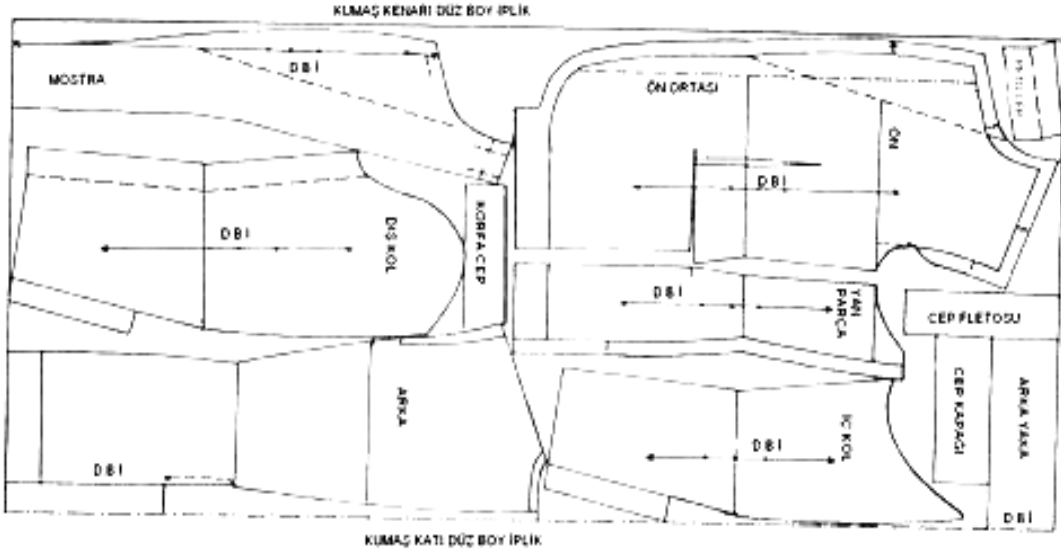
UYGULAMA FAALİYETİ

Erkek Ceket Kalıbının Kumaşa Çizimi

İşlem Basamakları	
<p>➤ Kumaşı kesim masasına yerleştiriniz.</p> 	<ul style="list-style-type: none">➤ Çizim araç gereçlerinizin eksiksiz olmasına dikkat ediniz.➤ Kumaşı kesim masasına çift kat olarak tersi dışında olacak şekilde yerleştiriniz.➤ Kumaş kareli veya çizgili ise karelerin veya çizgilerin karşılıklı gelmesine dikkat ediniz.➤ Kumaşta özür veya defo olup olmadığını kontrol ediniz.
<p>➤ Kalıbı kumaş üzerine yerleştiriniz veya temel erkek ceket çizimi işlemleri doğrultusunda ölçüye uygun kumaş üzerine doğrudan ceket çizimi yapınız.</p> 	<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaşın renk, desen ve tüy yönüne dikkat ediniz.➤ Çizimde kumaş verimliliğini en üst düzeyde tutabilmek için öncelikli olarak büyük parçaların ön-arka beden kol çizimini ve daha sonra da diğer (küçük) parçaların çizimini gerçekleştiriniz.➤ Küçük parçaları, büyük parçaların aralarına kumaş özelliği ve düz boy iplik yönüne dikkat ederek yerleştirmeye özen gösteriniz. Böylece verimlilik artacaktır.➤ Ceket parçalarını eksiksiz çizip çizmediğinizi veya kalan kumaşta eksik parçalara yer olup olmadığını kontrol ediniz.➤ Kalıbı kumaşa yerleştirmede model analizine dikkat ediniz.➤ Mostra kesiminde yaka ayağı ile peto uç arasını düz boy iplik yönüne getiriniz.
<p>➤ Kalıpları kumaş üzerinde sabitleyerek etrafından çizim işlemini gerçekleştiriniz.</p>	<ul style="list-style-type: none">➤ Kalıbı kumaş üzerine yerleştirmek için, aşağıdaki kalıbı kumaşa yerleştirme şekillerinden yararlanınız.➤ Çizimde mutlaka cetvel, riga vb. kullanınız.➤ Çizim araçlarının ince uçlu olmasına ve leke bırakmamasına dikkat ediniz.➤ Ceket çizimi üzerinde dikiş paylarını belirtiniz.

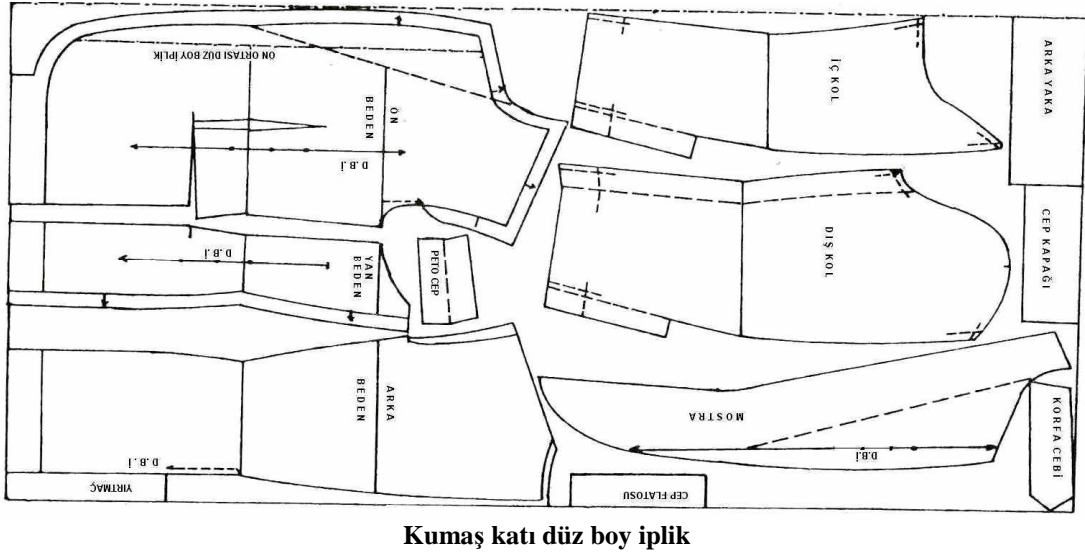
Erkek Ceketini Kumaşa Uygulama - Örnek 1

Desen yönü olan kumaşlarda kalıbı kumaşa uygulama

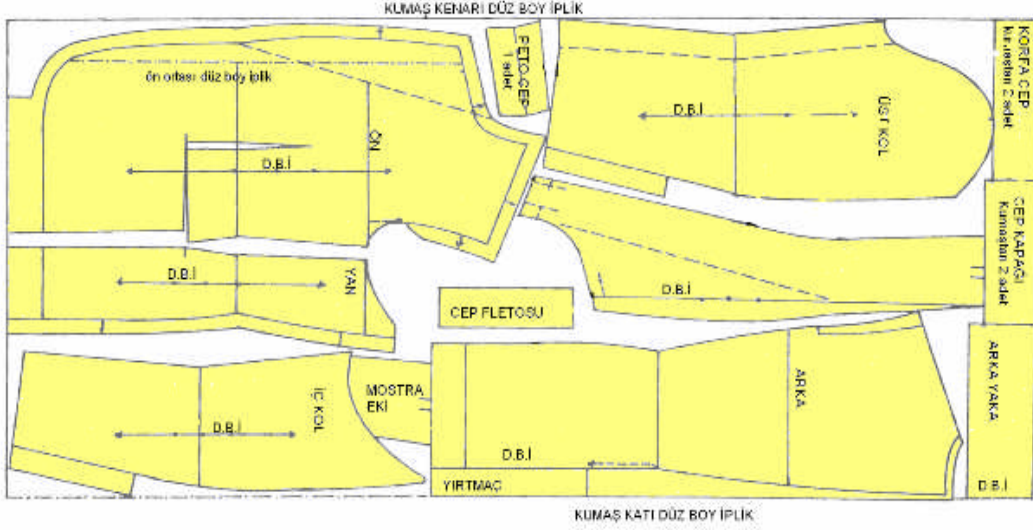
Erkek Ceketini Kumaşa Uygulama - Örnek 2

Desen yönü olan kumaşlarda kalıbı kumaşa uygulama

Erkek Ceket Kalıbını Kumaşa Uygulama - Örnek 3

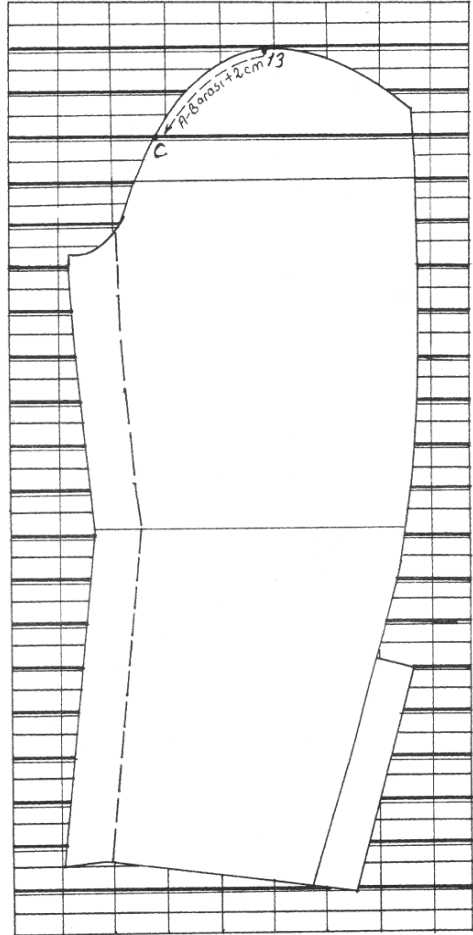
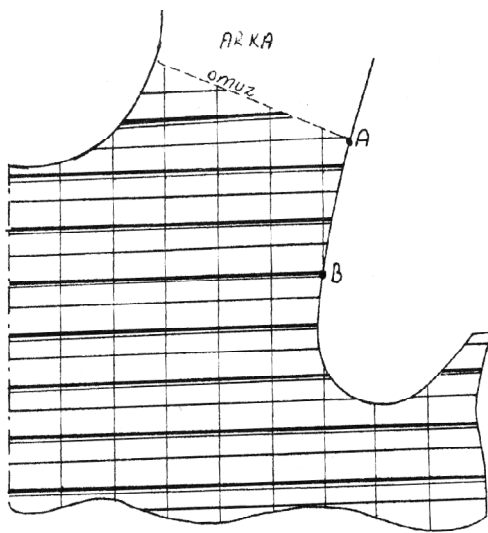
Desen yönü olmayan kumaşlarda kalıbı kumaşa uygulama

- Ceket kumaşı kareli ise kesim sırasında kol kesilmez, kumaş olarak bırakılır. Ceket provası sonucuna uygun kol çevresi çizilir, kol kesiminde bedenle kol kareleri veya çizgileri karşılıklı getirilir.

Kareli Kumaşlarda Ceket Kol Kesimi

- Kareli kumaşlarda kol kalıbını kumaşa yerleştirirken ön beden üzerinde omuz dikişinden aşağıya doğru bir çizgi veya desen tespit edilir (A -B).
- Kol kalıbı üzerinde kol orta noktasından aşağı doğru ön tarafta (A-B arası +2 cm) tespit edilir (C).
- Kol kalıbını kumaşa yerleştirirken koldaki C noktası, ön bedendeki B noktalı çizgi üzerine getirilir.

1.2.3. Erkek Ceket Kesim İşlemleri

UYGULAMA FAALİYETİ

Erkek Ceket Kumaş Kesimi

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Yaptığınız çizim üzerinden kesim işlemini gerçekleştiriniz.</p> 	<ul style="list-style-type: none">➤ Kesim araç gereçlerinizin eksiksiz olmasına dikkat ediniz.➤ Kesim işlemine büyük parçalardan başlayınız.➤ Dikiş paylarına dikkat ederek kesiniz.➤ Kesim işlemi sırasında katların kaydırılmamasına ve esnetilmemesine dikkat ediniz.➤ Kareli ve çizgili kumaşlarda kare ve çizgilere dikkat ederek kesiniz.
	<ul style="list-style-type: none">➤ Kesilen parçalar üzerine gerekli çıtları atınız.➤ Çıt boyunu 0,5 cm'yi geçmeyecek şekilde ayarlayınız.
	<ul style="list-style-type: none">➤ Ceketin (kol, mostra, yaka, cep kapağı vb.) parçalarını provadan sonra kesebilirsiniz.➤ Kesim yapmadığınız küçük parçaların kumaşını ve kalıplarını saklamaya özen gösteriniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla değiştirerek değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri		Evet	Hayır
1	Modeli doğru analiz ettiniz mi?		
2	Kumaşı özelliğine göre biçkiye hazırladınız mı?		
3	Kumaşta defo veya hata kontrolü yaptınız mı?		
4	Kalıbı kumaşa yerleştirmede kalıp ve kumaşın düz boy iplik yönüne dikkat ettiniz mi?		
5	Kalıpların eksiksiz yerleşip yerleşmediğini kontrol ettiniz mi?		
6	Çizime başlamadan önce kalıpları kumaş üzerinde sabitlediniz mi?		
7	Çizim işlemini gerçekleştirirken çizim araçlarının ince uçlu olmasına dikkat ettiniz mi?		
8	Çizim işlemini gerçekleştirirken çizim araçlarının leke bırakmamasına dikkat ettiniz mi?		
9	Kesim işlemine büyük parçalardan başladınız mı?		
10	Kesim işlemi sırasında katların kaymamasına, kare ve çizgi desen özelliğine dikkat ettiniz mi?		
11	Kesilen parçalar üzerinde gerekli çıtları yerleştirdiniz mi?		
12	İşi zamanında bitirdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda eksikleriniz var ise öğrenme faaliyetine dönerek işlemi tekrarlayınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 2

AMAÇ

Bu faaliyette verilen bilgiler doğrultusunda, uygun ortam sağlandığında erkek ceketini dikiminin hazırlık işlemlerini tekniğe uygun olarak yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Erkek ceketini dikimi yapan bir işletmeye giderek üretim aşamalarını inceleyiniz. İncelediğiniz erkek ceketini dikiminde kullanılan dikiş tekniklerini, provada nelere dikkat ettiklerini ve telalama işlemlerini dikkatlice gözlemleyiniz.

Sektörde yaptığınız araştırmanın sonuçlarını sınıfta arkadaşlarınız ile paylaşınız. Arkadaşlarınızın araştırmalarının sonuçları ile sizinkini karşılaştırınız. Ortak yönleri ve farklılıkları sebepleri ile tartışınız.

2. ERKEK CEKETİ DİKİM ÖNCESİ HAZIRLIK İŞLEMLERİ

2.1. Erkek Ceketini 1. Prova –Kontrol İşlemleri

2.1.1. Erkek Ceketini Provaya Hazırlama

Prova: Birey üzerinde kontrolü yapılmış giysinin hatalı yerlerinin düzeltilmesi işidir.

➤ Ceket provası yapılacak kişinin dikkat edeceği noktalar

- Bol, yakalı ve kalın kazak giymemelidir.
- Ölçü verdiği giysi veya aynı kalınlıkta başka giysi ile prova olmalıdır.
- İç giyimi düzgün ve pantolon içerisinde olmalıdır.
- Ceplerinde normalden fazla şişkinlik yapacak eşya bulundurmamalıdır.
- Prova anında her zamanki gibi tabii ve normal durmalıdır.

➤ Giysiyi kontrol ve prova eden kişinin dikkat edeceği noktalar

- Kontrol ve prova aydınlık bir yerde ve ayna karşısında yapılmalıdır.
- Kontrole başlamadan önce gerekli araç gereçleri hazır bulundurulmalıdır.
- Kontrolde sason, ön arka ortasının, yan dikişlerin duruşuna dikkat edilmelidir.

Ceket provası üç aşamada yapılır:

- **Birinci prova**
 - Çıplak prova
 - Sadafodra prova
- **İkinci prova:** Yaka provası
- **Üçüncü prova:** Kol provası
- **Birinci Prova**

Çıplak prova: Kumaş üzerinde doğrudan çizim yapılan ceket çalışmasında, cep, pens yerleri ve ceketin genel çizgilerinin tespiti için ön ve arka bedenın telasız iken vücut üzerinde kontrolüdür.

Sadafodra prova: Kalıpla ceket kesiminden sonra pensler dikilir, peto cep çalışılır, ceket telalanır, klapa işlenir, arka beden ön bedenle teyelle birleştirilir, etek ucu kıvrılarak sadafodra prova yapılır.

➤ **İkinci Prova (Yaka Provası)**

Mostra çalışması tamamlanır, yan cepler yapılır, ön beden astarlanır, arka beden ön bedene omuz ve yanlarda teyelle tutturulur. Omuzda vatka kullanılır.

Yaka provası yapılmadan yaka kol provası birlikte de yapılabilir.

➤ **Üçüncü Prova (Kol Provası)**

Ceket omuzları yan dikişler makine ile dikilmiştir. Astar baskıları, etek ucu tamamlanmıştır. Her iki kol dikimi tamamlanmış; ancak cekete teyelle tutturulmuştur. Arka yaka telası işlenmiş, şekillenmiş ve yaka çevresine tutturulmuştur.

Erkek ceketi dikiminde elde uygulanan dikiş çeşitleri: Düz teyel, bol teyel, iğne ardı, makine dikişi, düz ekstrafor dikişi, nokta (punto) dikişi, verev (eğri) teyel, baskı dikişi (ara teyel), karşılıklı tutturma dikişi, kazayağı (hristo teyeli-çatma dikişi), zincir dikişi, ilmekli verev teyel, balıksırtı, verev ekstafor dikişi, ilmekli kenar dikişi, sürfile (kalaverik).

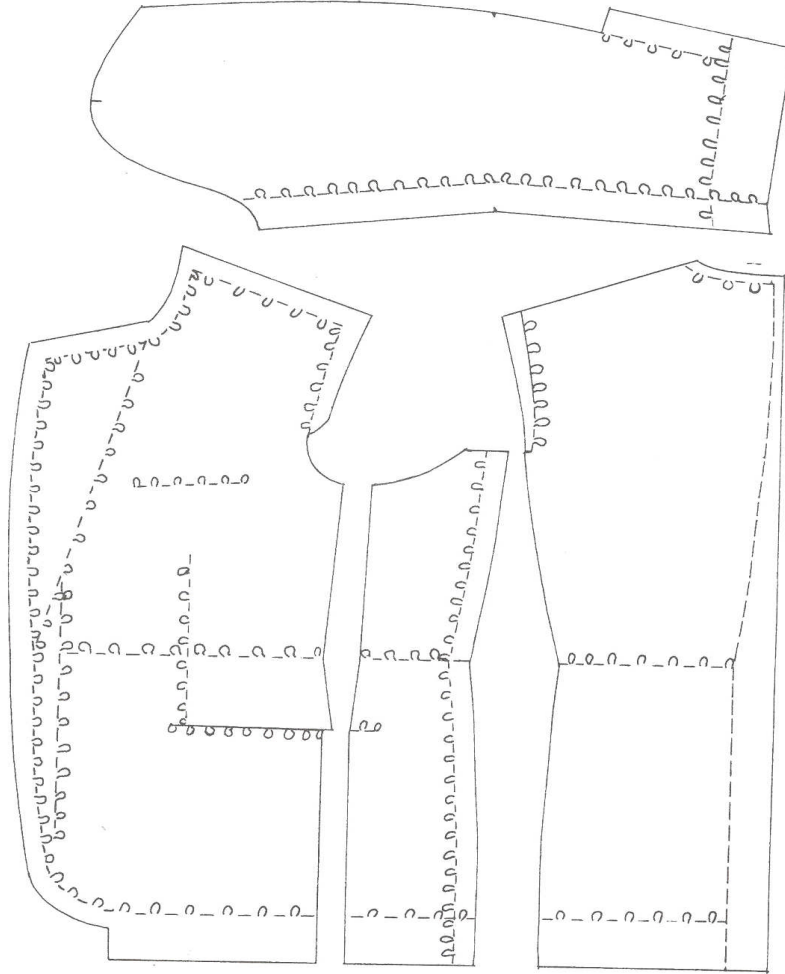
Dikiş çeşitlerinin uygulanması ile ilgili daha fazla bilgi için 'Etek Dikimi 1' modülüne geri dönebilirsiniz.

Erkek ceketi kesimden sonra ceket parçalarına bol teyel alınarak provaya hazırlanır.

Erkek ceketine bol teyel alma:

- Kesilmiş ceket ön bedeninde ön ortası, cep yerleri, yaka ayağı, bel çizgisi, etek ucu, omuz ve kol oyuntusu dikiş paylarına bol teyel alınır.
- Kesilmiş yan (ara) parçada etek ucu, bel ve yan dikiş payına bol teyel alınır.
- Kesilmiş üst kol parçasında yırtmaç, kol boyu ve kol kıvrım yerine bol teyel alınır.
- Dikiş paylarına dikkat ediniz.
- Arka parçada arka ortasına düz teyel, etek ucu, kol, yaka oyuntusuna bol teyel alınır.
- İpleri keserken kumaşı kesmemeye dikkat ediniz.
- Arka ortasındaki düz teyeli kesmeyiniz.

Kesimi Yapılmış Ceket Parçalarına Bol Teyel Alma

UYGULAMA FAALİYETİ

Erkek Ceket 1. Prova (Çıplak Prova)İşlemleri

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Arka parçayı, ön beden yan dikişi üzerindeki bol teyel hizasına yerleştiriniz.➤ Belden yukarı ve belden aşağı doğru 1cm içerden teyel alınız.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Arka omuzu ön beden omuz çizgisindeki bol teyel üzerine yedirerek yerleştiriniz. 1 cm teyelleyiniz.➤ Ön omuzda verilen ilave dikiş payını dışarıda tutunuz.➤ Ön yanda verilen ilave dikiş payı dışarıda tutunuz.➤ Telasız ceket kontrolü (çıplak prova) kumaş üzerine doğrudan kalıp çizimi yapıldığı durumlarda kalıp kontrolü amaçlıdır.	

<ul style="list-style-type: none">➤Ön pensleri teyelleşiniz.➤Yan cep hizasındaki göbek pensini karşılıklı tutturma dikiş ile kapatınız.➤Ön bedeni yan ara parça ile teyelleşiniz.➤Ön omuzu arka omuz ile teyelleşiniz.➤Yan ara parça ile arka yanı teyelleşiniz.➤Ceketi kişi üzerine giydiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤Kişi üzerinde ceketin dar veya bol duruşunu kontrol ediniz. Dar ise ön bedeninin yandaki ilave dikiş payını açınız.➤Ceketin ön ortasında çekme yapıp yapmadığını kontrol ediniz. Çekme yapıyorsa, ön omuzdaki ilave dikiş payını açınız.➤Yaka açıklığını kontrol ediniz.➤Ceket pens dikişinin düzgünlüğünü kontrol ediniz.➤Ceket boyunu kontrol ediniz.➤Ceket kontrolünü mutlaka ayna karşısında yapınız.➤Cekette çıplak prova sonuçlarına göre tela hazırlama işlemlerine geçiniz.
---	--

UYGULAMA FAALİYETİ

Kesimi Yapılmış Ceket Parçalarını Telalamaya Hazırlama İşlemleri

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Ön pensleri makine ile dikiş.</p> 	<p>➤ Pens uçlarının düzgünlüğüne dikkat ediniz.</p> <p>➤ Makine dikişinin düzgünlüğüne dikkat ediniz.</p>
<p>➤ Yan cep hizasındaki göbek pensini karşılıklı tutturma dikişi ile kapatınız.</p> <p>➤ Ön bedeni yan ara parça ile birleştiriniz.</p> 	<p>➤ Cep hizasında açıklık ve bolluk bırakmamaya özen gösteriniz.</p> <p>➤ Mevcut dikiş payına dikkat ediniz.</p> <p>➤ Payları ikiye açarak ütöleyiniz.</p> <p>➤ Ütü ısını kumaş cinsine göre ayarlayınız.</p> <p>➤ Kumaşı parlatmamaya özen gösteriniz.</p> <p>➤ Cep kesiği üzerinde açılmaması ve cep çalışmasında netlik sağlamak için yapışkan tela kullanabilirsiniz.</p>

<p>➤ Sol ön bedende peto cep çalışması yapınız.</p> 	<p>➤ Peto cep çalışması için cep çalışma teknikleri modülüne geri dönünüz.</p> <p>➤ Cep yerinde kumaş özelliği var ise (kare, çizgi, desen yönü) cep kalıbını cep yerine yerleştirerek bu özellikleri kalıp üzerinde tespit ediniz.</p> <p>➤ Düz boy ipliğine, kumaş özelliğine dikkat ederek cep kapağını hazırlayınız.</p> <p>➤ Cep köşe çıtlatmalarında makine dikişini aşmamaya dikkat ediniz.</p> <p>➤ Cep kapağını cekete punto dikişi ile tutturunuz.</p> <p>➤ Ceket ön bedenine tela hazırlamaya geçiniz.</p>
---	---

2.2. Cekette Kullanılan Tela Çeşitleri

Tela: Dış giyimlerimizde manto, tayyör, ceket, pardesü gibi giyimlerin vücut ve model özelliğine göre göğüs, etek ucu, kol ağzı, yaka vb. yerlerinde kullanılan sık dokunuşlu, apreli kumaşlara denir.

Tela kumaş ve astar arasına yerleştirilir.

Tela giyimin model özelliğini bozmayacak şekilde kumaşın inceliğine ve kalınlığına göre seçilir.

Telalar, dokumada kullanılan ipliklere göre hayvansal, bitkisel, yapay telalar olmak üzere isim alır.

Hayvansal telalar:

- **Yün tela:** En ve boy ipliği yün veya en ipliği yün, boy ipliği pamuk
- **Kıl tela:** En ipliği kıl, boy ipliği pamuk
- **Kıl yün tela:** En ipliği yün, boy ipliği kıl
- **İpek tela:** Organze, tafta

Bitkisel telalar:

- **Pamuk tela:** Amerikan, patiska, ceplik, dog, yapışkan tela
- **Keten tela:** Apreli olmayan ham keten tela, apreli tela (elastik keten tela), sert tela (ceket yaka telası)

Yapay telalar:

- Naylon organze, izovat, yapışkan tela

2.3. Tela Seçimini Etkileyen Faktörler

- Kumaş menşei
- Kumaşın kalınlığı
- Kumaşın rengi
- Giysinin model özelliği tela seçimini etkileyen faktörlerdendir.

2.4. Tela Kesim İşlemleri

Tela erkek ceketi dikiminde, kalıbı telaya yerleştirerek veya doğrudan tela üzerine çizim yapılarak kesilir.

UYGULAMA FAALİYETİ

Erkek Ceket Tela Kesim İşlemleri

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Telayı boydan katlı olarak masa üzerine yerleştiriniz.➤ Tela kalıbını veya telalanacak kumaşı tela üzerine yerleştiriniz. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Tela kalıbınız yoksa kesilmiş ceket ön bedeni kumaşı üzerinde telalanacak bölgeyi sabunla çizerek belirleyiniz.➤ Ön beden kumaşını tela üzerine yerleştiriniz, beden üzerindeki çizgileri telaya geçirin.➤ Telanın ve ön bedenin düz boy ipliğine dikkat ediniz.➤ Bazı kumaşlar düz boy ipliğine dikkat edilerek kesilen tela ile uyum sağlayamaz, kabarma ve gereksiz bombeler oluşturur. Bu durumda telanın yaka ayağını düz boy ipliğe getirmek daha uygundur. Ceket dikiminde esnetme ve yedirme işlemleri daha rahat yapılabilir.
<ul style="list-style-type: none">➤ Çizimin kenarından dikiş payı vererek çiziniz.➤ Ön bedeni veya kalıbı tela kumaşı üzerinden kaldırınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Telayı çizgiden kesiniz.➤ Teladaki pens içlerini kesip çıkarınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

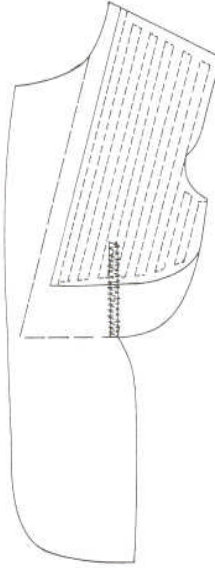
Erkek Ceket Tela Hazırlama İşlemleri

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ 2 cm kalınlığında astar kesiniz veya ekstrafor kullanınız.➤ Pensin bir kenarını astarı tutacak şekilde makine ile dikiş yapınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Astar veya ekstraforu mutlaka ıslatarak ütöleyiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Pensin kenarlarını yan yana getirerek diğer yanı da makinede dikiş yapınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ İki pens kenarının karşılıklı gelmesine ve arada açıklık kalmamasına dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Astar veya ekstrafor üzerinde makine ile zikzak dikiş yapınız.➤ Zikzak dikişin dışında kalan astar parçalarını kesiniz. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Tela ile astarın birbirine uyum sağlamasına dikkat ediniz.➤ Bu işlemleri göğüs telasında da tekrarlayınız.➤ Göğüs telası ile beden telasını üst üste getiriniz.

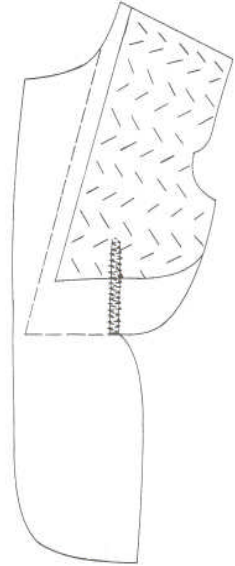
- 1 cm aralıklarla makinede boyuna dikerek telayı işleyiniz.

- Elde verev teyelle de iki telayı birbirine sabitleyebilirsiniz.
- Sağ ve sol bedenin aynı şekilde hazırlanmasına ve karşılıklı gelmesine dikkat ediniz.

Makine ile

Elde verev teyelle

UYGULAMA FAALİYETİ

Erkek Ceketİ Ön Beden Kumaş ve Telasının Ütüleme İşlemleri

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Pensleri dikilmiş, dikiş payları açılmış ön bedenleri alınız.➤ Göğüs pensini kamburun, kambur kısmına yerleştirip ütüleyiniz. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Ceket dikiminde ütüleme işlemi, kumaşın üzerine ıslak bez ile su sürülüp kuru ütü bezi kullanılarak yapılır.➤ Pens ucunda netlik sağlayınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Ön bedeni çevirip pensi kamburun düz yerine getirerek kol oyuntu bölgesinde yedirme yapınız.➤ Yan belde oluşan fazlalığı ütü ile yedininiz. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Yedirme yaparken kumaşta kat oluşturmamaya dikkat ediniz. Belden aşağı doğru olan bolluğu ütü ile yedininiz.

- Kamburun düz tarafına pens bombesini yerleştirerek göğüs formunu bozmadan ön ortası düz boy iplik yönünü belden aşağı, belden yukarı esnetiniz.

- Kruvaze ceketlerde ön ortası düz boy iplik esnetilmez.

- Göğüs telası tutturulmuş ve pensleri kapatılmış telaya form ütüsü yapınız.

- Tela form ütüsünü ceket kumaşı form ütüsü gibi yapınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

Erkek Ceket Telalama (Sadafodra İşlemi)

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Ütülenmiş ceket önlerini ve telaları eşleştiriniz.➤ Telayı masaya düzgün yerleştiriniz.➤ Üzerine ceket ön bedenini yerleştiriniz. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Sağ tela ile sağ ön beden, sol tela ile sol ön bedeni eşleştirmeye dikkat ediniz.➤ Telanın bel çizgisi ve göğüs pensinin ceket önlerindeki bel ve penste üst üste gelmesine dikkat ediniz.➤ Göğüs pensinden ön ortasına kadar bel çizgisi üzerine verev teyel alınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Ceket ön bedeninin alt kısmını masa üzerinde teyelleyiniz.➤ Ön ortası ile pens çizgisi arasına teyel alınız.➤ Bel ve etek ucu arasında ön ortasına bolluk veriniz.➤ Kapanma payı ve etek ucuna uygun 1-2 cm içerden teyel alınız. 	<p>Yan cep çalışmasında teyel iplerinin kesilmemesi ve sökülmemesi için cep şekline göre teyel alınız.</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Ceket önünün vücut özelliğine göre şekil alması ve dışa dönmemesi için ön ortası düz boy ipliği hizasında bel etek ucu arasına bolluk verilir.

- Ceket ön bedenini masadan kaldırıp belden yukarısını kambur üzerine yerleştiriniz.
- Kambur üzerinde göğüs pensinden yukarı doğru teyel alınız.

- Sadafodra işleminde beden üzerinde alınan teyel, votka yerleştirme payı dikkate alınarak omuz dikişine 10-15 cm bırakılarak alınır.

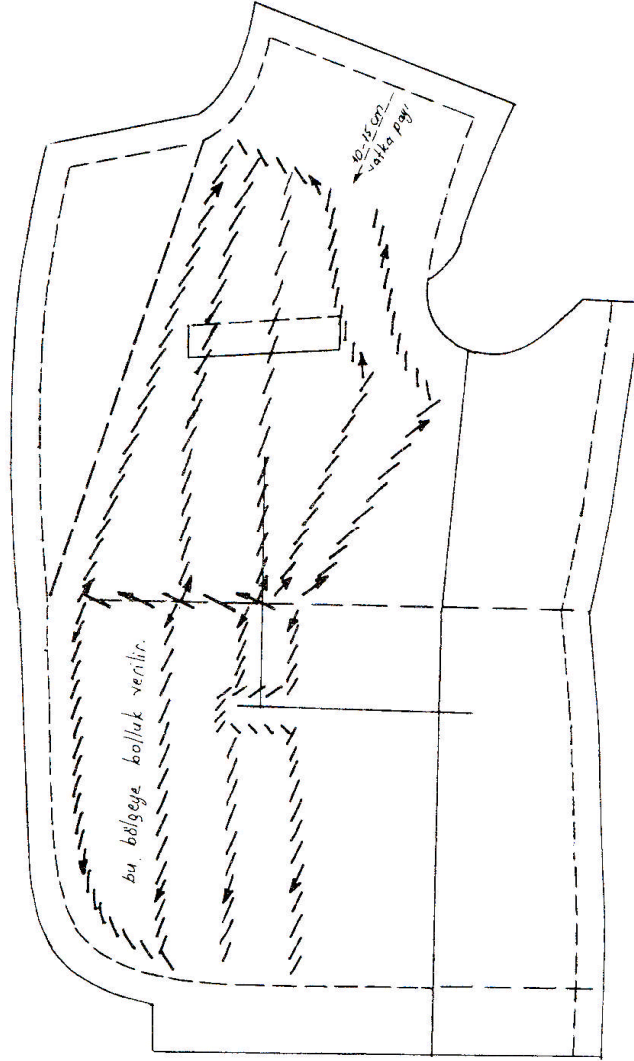

- Kamburun düz kısmında göğüs pensinin şeklini bozmayacak şekilde klapa tarafında belden yukarı doğru teyel alınız.
- Yaka ayağından 2 cm içeride kalacak şekilde belden yukarı doğru teyel alınız.
- Kamburun yönünü diğer tarafa getiriniz. Kol oyuntusu (kavadora) bölgesinde şekle uygun olarak belden yukarı doğru teyel alınız.
- Kapanma payı ve etek ucuna uygun 1-2 cm içeriden teyel alınız.

- Klapa tarafında teyel sayısı beden genişliğine göre değişir.

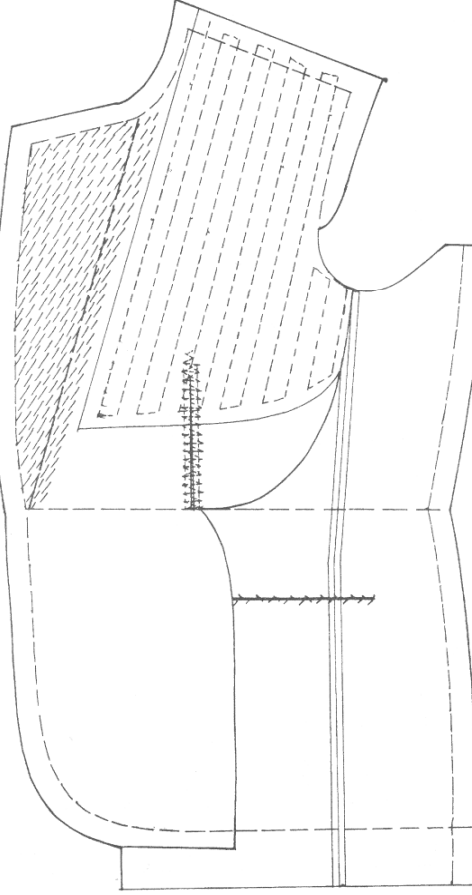
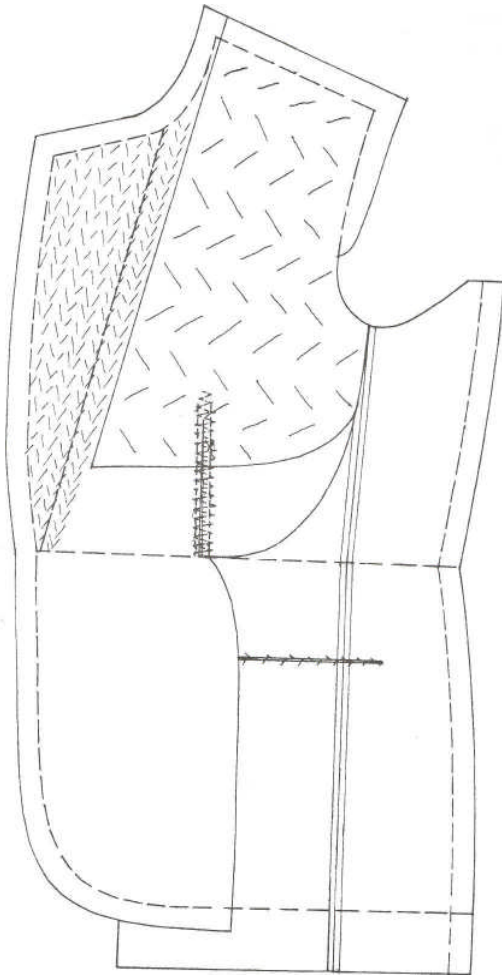

Telalanmış Ceket Önünün Dıştan Görünüşü (Sadafodra şekli)

UYGULAMA FAALİYETİ

Erkek Ceket Klapa İşleme

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Yaka ayağından 1,5 -2 cm içerde bir çizgi çiziniz. Bu çizgiyi punto dikişi ile karşı tarafa geçiriniz.➤ Yaka ayağı başladığı noktadan punto dikişi yapılan hat üzerinden başlayarak klapayı işleyiniz.➤ Pike klapa işleyiniz.➤ Pike klapa işleme aşağıdan yukarı doğru yapılır. İplik kırılarak tekrar aşağıdan yukarı doğru devam edilir.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaş ince ise yaka şeklinde sertlik yapması için kumaş ile tela arasına klapa işlemeyen önce diril, ispinato vb. yerleştiriniz.➤ Düz (adi) klapa işleyiniz.➤ İplik kırılmadan aşağı ve yukarı doğru yapılan işleme şeklindedir.
	

- 3-4 sıra işledikten sonra yakayı parmak üzerinde bükerek işleme devam ediniz.

- İpliğin kumaşın tek telini tutmasına ve ipliğin çekilmemesine dikkat ediniz.
- Yakanın dikiş payına 2-3 mm kalana kadar işleme devam ediniz.
- Her iki yakayı da aynı şekilde tamamlayınız.

- Kamburun düz tarafında klapayı ezerek ütöleyiniz.
- Kambur ile telalı ön bedene ceket form ütüsü yapınız.
- Ceket omuzlarını dikiş paylarına dikkat ederek teyelleyiniz.
- Ceket yanlarını dikiş paylarına dikkat ederek teyelleyiniz.
- Ürünü telalı provaya hazırlayınız.

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla değiştirerek değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri		Evet	Hayır
1	Cekette gerekli yerlere bol teyel aldınız mı?		
2	Bol teyelleri kumaşa zarar vermeden kestiniz mi?		
3	Omuz ve yan dikişleri doğru birleştirdiniz mi?		
4	Telasız prova yaptınız mı?		
5	Ürünün kişi üzerinde hatalarını tespit ettiniz mi?		
6	Provadaki hataları düzelttiniz mi?		
7	Peto cebi düzgün çalıştınız mı?		
8	Tela kesimini doğru yaptınız mı?		
9	Ceket ve vücut özelliğine göre telayı doğru hazırladınız mı?		
10	Cekete form ütüsünü doğru yaptınız mı?		
11	Telaya form ütüsünü doğru yaptınız mı?		
12	Sadafodra işlemini doğru yaptınız mı?		
13	Sadafodra işleminde ince iplik kullandınız mı?		
14	Sadafodra işleminde düzgün teyel aldınız mı?		
15	Yaka mostrasını düzgün işlediniz mi?		
16	Ceketi provaya hazır hâle getirdiniz mi?		
17	İşinizi zamanında bitirdiniz mi?		
18	Temiz ve düzenli çalıştınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda eksikleriniz var ise öğrenme faaliyetine dönerek işlemi tekrarlayınız.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Telalı Provaya Hazırlanmış Ceket

- Model analizini hazırlayınız.
- Ceketin kalite niteliklerini oluşturunuz.
- Modelin kesimini yaparak ürünü yukarıdaki resimdeki gibi sadafodra provaya hazırlayınız.
- Sadafodra provaya hazırlanmış ceketini kontrol ediniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

KONTROL LİSTESİ

Modül değerlendirmede yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla değiştirerek değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

	Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1	Modeli doğru analiz ettiniz mi?		
2	Modele uygun kesim yaptınız mı?		
3	Modele ve bireye uygun tela hazırladınız mı?		
4	Telaya ve cekete form ütüsünü düzgün yaptınız mı?		
5	Sadafodra işlemini doğru ve düzgün yaptınız mı?		
6	Ürünü birleştirirken dikiş paylarına dikkat ettiniz mi?		
7	Ürünü provaya düzgün hazırladınız mı?		
8	Temiz ve düzenli çalıştınız mı?		
9	İşinizi zamanında bitirdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda eksikleriniz var ise modüle dönerek işlemi tekrarlayınız.

Öğrenme faaliyetleri ve modül değerlendirmede istenen çalışmaları başarı ile tamamladıysanız, öğretmeninizle iletişim kurarak diğer modüle geçebilirsiniz.

KAYNAKLAR

- AYDOĞDU, Ender, **Erkek Ceketi Uygulama**, METGE 2002, Atatürk Teknik Anadolu Meslek ve Meslek Lisesi, Ankara.
- AYDOĞDU, Ender, **Erkek Ceketi Çizimi**, METGE 2002, Atatürk Teknik Anadolu Meslek ve Meslek Lisesi, Ankara.

GÖRÜŐMELER

- ARSLAN, Nurettin, Erkek Terzisi
- DEMİRBAŐ, Güner, Erkek Terzisi
- DEMİRER, Halil, Erkek Terzisi
- YORULMAZ, Ömer, Erkek Terzisi
- POLAT, Őakir, Erkek Terzisi
- YİĞİT, Kadir, Erkek Terzisi
- GÜLHAN, Nail, Erkek Terzisi